

TALOUSARVIOALOITE 180/2006 vp

Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapuun

Eduskunnalle

Vanhasen hallituksen ohjelmassa on yksiselitteisesti todettu, että vastuu liikenneinfrastruktuurin kokonaisuudesta kuuluu julkiselle sektorille. Hallitusohjelmassa luvataan turvata yksityisteiden peruspalvelutaso vähintään nykyisen tasoisena. Suomessa on yksityisteitä kaikkiaan noin 350 000 kilometriä, joista valtionapuun oikeutettuja on noin 60 000 kilometriä. Vuoden 2007 talousarvioesityksessä yksityisteiden valtionavun rahoitusta ollaan pienentämässä 2 miljoonalla eurolla; 14 miljoonasta eurosta 12 miljoonaan euroon. Tällä rahoituksella hallitus ei pysty mitenkään lunastamaan lupastaan yksityistieverkon kunnossapidosta. Lipposen toinen hallitus laati vuoden 2001 keväällä maaseutupoliittisen periaateohjelman, johon se sisällytti yksityisteiden tukemisen tavoitteenaan myös maaseudulla asuvien ihmisten tasavertainen kohtelu. Nyt budjetissa yksityisteille varatuilla varoilla jäädään kauas tuosta Lipposen hallituksen 2001 keväällä asettamasta tavoitteesta.

Pitkällä tähtäimellä yksityisteiden valtionosuuksien määrää lisäämällä voidaan saavuttaa kokonaistaloudellista säästöä. Jos tiekunnilla olisi valtionosuuksien turvin mahdollisuus vuosittain korjata ja ennaltaehkäistä kelirikkovaurioita, säästettäisiin huomattavasti mittavissa perusparannuskustannuksissa. Käytännössä yksityisteiden kuntoon vaikuttaa huomattavasti myös yleisen talkootyön määrän väheneminen yhteis-

kunnassamme, koska nimenomaan yksityisteiden osakkaat ovat perinteisesti kunnostaneet tietä talkoovoimin. Väestön ikääntymisen myötä yksityisteiden liikennöitävyyden säilyttäminen vaatii yhteiskunnalta huomattavasti nykyistä suurempaa panostusta valtionavustuksiin.

Yksityisteiden kunnostamiseen käytetään vuosittain kymmeniä miljoonia euroja, joten myöskin arvonlisäveroa kerätään huomattavan paljon enemmän kuin varoja yksityisteiden tukiin parhaillaan ohjataan. Vuoden 2007 budjetissa on yksityisteiden avustuksiin varattu vain 12 miljoonaa euroa eli veroja kerätään valtion kassaan enemmän kuin yksityisteille maksetaan takaisin. Tämä määräraha ei riitä puoleenkaan haetusta avustussummasta. Lisäksi todellinen piilevä avustustarve on huomattavasti suurempi. Yksityisteiden avustusten kasvattamista ei ole haluttu tehdä, koska budjetin menokehyksissä on pysyttävä. Mutta tähän mennessä tämän vuoden valtion tulokehykset ovat ylittyneet 500 miljoonalla eurolla — tuosta summasta osa tulisi ohjata yksityisteiden avustuksiin.

Yksityisteillä on keskeinen merkitys maaseudun elinvoimaisuudelle sekä maa- ja metsätalouden tehokkaalle hoitamiselle. Tavoitteena tulee olla maaseudulla asuvien ihmisten tasavertainen kohtelu, johon sisältyi mm. yksityisteiden kunnossa pitäminen. Maamme on harvaan asuttu, ja etäisyydet ovat pitkät. Yhteiskunnan kitkatto-

man toiminnan kannalta hyvät liikkumismahdollisuudet ja sujuva tavaroiden kuljettaminen ovat perusedellytyksiä. Hyvät liikenneyhteydet takaavat elinkeinoelämän kilpailukyyn, työssäkäynnin ja myös tasa-arvon eri alueiden välillä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 31.25.50 lisäyksenä 6 000 000 euroa yksityisteen valtionapuun.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Pertti Hemmilä /kok
Lasse Virén /kok
Reijo Paaajanen /kok
Jari Koskinen /kok
Anne Holmlund /kok
Marjukka Karttunen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Maija Perho /kok
Heikki A. Ollila /kok
Paula Risikko /kok

Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Arto Satonen /kok
Ahti Vielma /kok
Raija Vahasalo /kok
Irja Tulonen /kok
Juhani Sjöblom /kok
Lyly Rajala /kok
Jere Lahti /kok